

Paroolhoofdredacteur tegen wil en dank

Het Parool 28-2-2011

Begaafd, maar ook ijdel, dat was Gerrit Jan van Heuven Goedhart, de eerste hoge commissaris voor de Vluchtelingen en ooit baas van deze krant.

Vandaag promoveert Jeroen Corduwener (1956), oud-redacteur van deze krant op een biografie van Gerrit Jan van Heuven Goedhart (1901-1956), het eerste exemplaar wordt morgen aangeboden aan Ruud Lubbers. Zaterdag was de biograaf al present in het Parool Theater. Zijn publiek: goeddeels Paroollobbisten, zoals ze op de redactievloer wel worden genoemd. Dat mag wat respectloos klinken, maar het is liefdevol bedoeld. Het gaat om mensen die een band hebben met het ondergrondse Parool, onder wie ook de kinderen van de initiatiefnemers. En zo mochten we zowel de dochters van Van Heuven Goedhart be-

groeten als de dochter van Frans Goedhart. Van Heuven Goedhart werd hoofdredacteur van *Het Parool*, Frans Goedhart was de oprichter van de krant.

Eigenlijk heette Van Heuven Goedhart ook gewoon Goedhart. Over de reden van zijn naamsverandering had Corduwener zo zijn gedachtes. Hij had nogal wat moeite met zijn vader, een dominee, en zal de naam van zijn moeder aan de zijne hebben toegevoegd uit respect voor haar.

Na zijn studie rechten ging Van Heuven Goedhart de journalistiek in, hij werkte bij *De Telegraaf*. Telegraaf eigenaar Holdert had academici nodig om de standing van zijn krant wat te verhogen. Al voor zijn dertigste werd Van Heuven Goedhart hoofdredacteur, maar hij werd na een paar jaar weer ontslagen. "De oplage liep hard achteruit en Holdert weet dat niet aan de crisis, maar aan de hoofdredacteur." Er moest brood op de plank komen en Van Heuven Goedhart werd uit 146 kandidaten gekozen tot hoofdred-

Van Heuven Goedhart FOTO PAROOL

dacteur van het *Utrechts Nieuwsblad*. Corduwener: "Dat verhaal vertelde hij zelf, ik geloof het niet" Waarom vertelde hij het? "Uit ijdelheid vermoed ik, want dat was hij."

Van Heuven Goedhart waarschuwde - dat imponeerde Corduwener - in die krant uitgebreid tegen het opkomend nazisme en hij pleitte voor een ruimer toelatingsbeleid voor vluchtende Joden.

In de oorlog raakte hij betrokken

bij het illegale Parool. Na verloop van tijd "ging hij over het geld en over de eindredactie, en dan heb je het voor het zeggen." Natuurlijk werd Van Heuven Goedhart gezocht door de bezetter en ook al door zijn opvallende verschijning, hij was ruim 1 meter 90 lang, liep hij groot gevaar. Hij wist naar Londen te vluchten en bracht het daar tot minister van Justitie.

Hij had enorme talenten, was scherpzinnig, een organisator. Hij zag zichzelf na de oorlog als burgemeester van Amsterdam. Geen schijn van kans stelt Corduwener. Hij miste tact, zei alles wat hij vond, had iets arrogants en maakte daarvoor veel vijanden. Het schijnt dat hij naar Enschede had gekund, maar dat was hem toch te min. Dus werd hij, niet tot zijn groot enthousiasme, hoofdredacteur van *Het Parool*.

Maar toen hij in 1951 de eerste hoge commissaris voor de Vluchtelingen van de Verenigde Naties kon worden, greep hij die kans met beide handen aan. Het was toen nog

niet zo'n grote instelling: dertig personeelsleden. Hij leed onder het werk, werd er moedeloos van. "Hij was er om het vluchtelingenvraagstuk op te lossen en in die jaren steeg het aantal vluchtelingen alleen maar enorm." Van Heuven Goedhart stierf vijf jaar na zijn benoeming, maar in die tijd wist hij het commissariaat wel enorm op te tuigen. De instelling kreeg in 1954 de Nobelprijs voor de Vrede.

Toch, bleek uit de woorden van Corduwener, een heel gelukkig en harmonieus man was hij niet. "Zoals vrienden kort na zijn dood zeiden: hij zocht altijd meer en iets anders, was niet tevreden met wat hij deed." In de wandelgangen vertelden zijn dochters dat hun vader in de oorlog verhalen voor hen schreef, "het was onze band met hem." Die verhalen zijn uitgeleend en nooit meer teruggekomen. Wat zou het mooi zijn als ze boven water komen. Ze moeten heel leuk en inspirerend zijn geweest.

PAUL ARNOLDUSSEN